

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.

Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Az egyesületi élet.

IV.

Az Országos Gazdasági Egyesület méltó vezére gazdasági egyesületeinknek. Ugy a szellemi, mint az anyagi erő méltóan van benne összpontosítva.

Tevékenysége, munkássága nemcsak ezen erőinél és országos helyzeténél fogva, hanem arányosítva a többi egyesületek egyesületi működésével szemben is a legmagasabb helyet foglalja el, azért méltán tekintethető vezérül s például a többi vidéki egyesületek által.

Ennek legfényesebb tanujelét adta csak legközelebb is, midőn jószágrendező bizottsága a folyó évi júniushó első napjaiban szakvizsgálat alá vette a lévai uradalmat; nem bibelődve s be nem sodortatva a politikai választások hullámzásába, egyedül kitűzött céljának—hatni a mezőgazdaság fölvirágzására s előmozdítására—szentelte erejét, idejét s fáradozását. Egyesületi aktivitása folytonos lévén, egy szakadatlan láncolatát képezi földmivélésünk előbbrevitelének.

Mi az Országos Gazdasági Egyesület ezen sikeres működésének alapját a helyes szervezetben találjuk. És ezen szervezet az egyesült működésnek azon lényegére van fektetve, mely az egészséget úgy, mint az egyeseket működteti.

S amíg a vidéki egyesületek szinte ezen szervezetet tartották és követték, addig működésük sikeresebb, tevékenységük élénkebb volt, mint most: midőn attól eltérve, az egyes erők működését tolták előre s ezáltal az egyesületi cselekvés egészen megszakadt.

Gazdasági egyesületeinknél — a keletkezés s életbeléptetés első stádiumában, az Országos Gazdasági Egyesület szervezete nyomán, — az egyesületi tagok szakbizottságokba soroztattak, aszerint, amint azt kedvük, készségük megkívánta, vagy a szükség indokolta; s így minden egyesületi tag birt cselekvési és szerepkörrel.

Legújabb azonban a gazdasági egyesületek, ezen szervezettől eltérőleg, a szakosztályok eltörlésével szakelőadásokat rendeztek és ezeknek előadása és vezetése érvényesítettvén, a negyedévenként tartatni szokott üléseken, a többi tagoknál a cselekvési kör megszűnt s ma egyedül az adminisztrációs kérdésekre szorítkozik, amint azok a közületekben előterjesztetnek s előfordulnak. Az adminisztrációs kérdések azonban nem képezik az egyesületek feladatát, azok csak mint mellékes ügyek jönnek elő, bár igaz, hogy közületek tárgyak.

A működés és tevékenység azon eredménye, mely mostanság több egyesületnél az egyesületi életet jelezi: nem az egyesületi, csak egyéni munkásság eredménye. Az egyesületi működés így devalválván, nem lehet csodálni, ha az érdekltség az egyesület iránt lohad s az egyesületi tagok más cselekvési és hatáskör után néznek, s valahányszor a különféle politikai áramlatok beállanak: első sorban is és legbuzgóbban előljárni látjuk a gazdasági egyesületi tagokat, még pedig annyira, hogy ily időben gazdasági ülést tartani s arra az egyesületi tagok megjelenését várni, vagy őket a megjelenésre serkenteni s birni, valóságos merényletnek tekintetik.

S épen ezen vidéki gazdasági egyesületek alászálló tevékenységi eredménye, vagy — helyesebben mondva — meddsége nyújt biztositékot arra, hogy — mint a hírlapokban egy-

időben kolportáltatott, ezen újabbkori egyesületi szervezkedés, — mely a szakosztályok félretételével az egyes előadók fölállításának szereplését involválja s ezt az Országos Gazdasági Egyesület életébe is bevinni indítványozza, czélozza, — nem fog elfogadtatni s számára nem fog semmi viszonyok között sem tér engedtetni, mert: amit egyes vidéki gazdasági egyesületek — anélkül, hogy ez nekik büntül imputáltatnék — experimentálnak, azt az Országos Gazdasági Egyesület — méltóságának s tekintélyének csorbítása nélkül — nem teheti.

Nem akarjuk mi ezzel azt mondani, mint ha az egyes előadók fölállítása nem válhatnék az egyesületi működés hasznos előmozdítására, ha az czélszerűen alkalmaztatik; csak a szakosztályok mellözése árán nem akarjuk kívánni azoknak életbeléptetését s szervezkedését. Igen jól megférhet e két intézkedés egymás mellett is, — hiszen az egyesületi működés mindakettőt posztulátumként követeli.

Az egyesületi működéseknek első sorban is az a feladata, hogy minél több érdeket, érdekeltséget vonjanak a maguk körébe, s így minél szélesebbé tegyék cselekvési körüket.

A gazdasági egyesületek fölállítása s keletkezése első stádiumában czélszerűnek bizonyult szervezkedés további fönntartását s kiszélesbítését, az egyesületi tevékenység szempontjából, nem lehet eléggé továbbra is ajánlani.

Ennek révén és nyomán hisszük, hogy a még nem egészen kellő elfoglaltságban lévő egyesületi élet s működés fog még nagyobb tért hódítani, méltóbb és méltóbb eredményeket föltüntetni, s a jövőnek oly biztosítékot nyújtani, melynek alapján földművelési iparunk s az egyéb kereseti ágak az egyesülés jóhatása által a kívánt és várva-várt fölvirulási kort elérendik.

Ez, azt hisszük, mindnyájunk legőszintébb ohajtása.

Védekezés a kolera ellen. *)

Hogy azon esetben, ha a kolera egész hazánkig elhatna, ez bennünket készületlenül ne találjon, a közönség részéről is minél előbb megkezdendő bizonyos előkészületek szükségesek, és pedig olyanok, melyek által testünk mintegy megedzve, a kolera behatásának lehetőleg ellenállhasson.

Röviden négy pontban foglalható az össze, mire figyelmünket ez irányban leginkább kell fordítanunk. Ezek 1.) a táplálkozás, 2.) a tisztaság, 3.) a ruházat kellő megválasztása, 4.) mindennemű kiesapongások kerülése.

1.) Mi a táplálkozásról van szó, legfőbb elvül tűzzük ki magunknak, hogy az evésben, mint ivásban a mértékletességet. Semmiféle jöminőségű tápszer nem ártalmas, ha azt mérsékelve élvezzük. Jöminőségű, teljesen érett gyümölcsöt épen úgy ehetünk, mint jól készített hús-, tészta-ételeket, vagy főzelékféléket stb., csak hogy mindent mértékkel. Gyomrunkat soha se terheljük meg. Különösen óvakodjunk olyan ételektől, melyek hasmenést idézhetnek elő, mivel az ezáltal meggyöngyített test a kolerának kevésbé lesz képes ellenállni. Sőt, ha valakinek hasmenésre van hajlama, igyék naponta makkavét, csokoládét; s ha borivó: közönséges vörös óbort. Mi az italokat illeti, ki szokva van a borhoz, sörhöz, azt mértékletesen ihatik, de utóbbinál szükséges, hogy az jól kiforralt legyen, mert a tökéletlenül forralt sör ártalmas. A pálinkának, különösen a borovicskának ivását, mely sokak által a kolera ellen mintegy specifikumnak tartatik, azoknak, kik ahhoz már hozzá vannak szokva, csekély mértékben meg lehet ugyan engedni, de azok, kik pálinká-

*) Jónak és időszerűnek láttuk közölni e dióhéjba vont gyakorlati utasítást, mely Pozsonymegye főorvosa által írva s a megyei törvényhatóság által számos példányban kinyomatva, most osztott szét a pozsonymegyei nép között mihoztártás végett. — Szerk.

hoz, borovicskához szokva nincsenek, csupán a kolera elkerülése czéljából azt ne igyanak, minthogy az ily erős italokhoz nem szokott szervezet ezeknek élvezete által csak gyöngyítettik, a nélkül, hogy a kolera ellen megvédenék. Kik italul csupán vizet használnak, azon legyenek, hogy ivóvizük mindig tiszta, friss legyen. Oly kutak vizét, melyek közelében árnyékszékek, pecezögdrök, trágyadombok találtaknak, italul ne használjuk.

2.) A tisztaság úgy a testre, mint ruházatra és az egész lakásra is kiterjedjen. A testnek gyakori mosása által a bőr kigőzölgése elősegítettvén, a test erősítettik. A fürdés, meleg napokban, kellőleg kihűtött testtel, a már jól átmelegedett folyóvizekben nem ártalmas; de a tavakban, posványokbani fürdést, mint az nyáron falukon szokásos, a gyermekeknek ne engedjük. A tiszta fehér ruha a testet fölfrissítvén, annak lehető gyakori változtatása szükséges. A lakószobák tisztaságára nem elég azoknak naponkénti szorgos takarítása, hanem elkerülhetetlenül szükséges azoknak szorgalmas szellőztetése is. Az udvarok tisztántartása szinte szükséges, azokból mindennemű állati hulladékokat, rothadt anyagokat el kell távolítani, a gáncjt, trágyát kihordani, az árnyékszékeket, pecezögdröket, csatornákat kitisztítani és fertőtleníteni.

3.) A ruházat kellő megválasztására a szinte figyelemmel kell lenni, azaz: úgy öltözködni, amint a levegő hőmérséke azt megköveteli, hogy így a test a meghűléstől megóvassék. Nagyon kell vigyázni, hogyha a földmunkás erős munkája közben megizzad, és a nyári forró nap, talán egy elvonuló zivatar következtében, meghűdészik, magát meg ne hűtse, hanem valamely melegebb ruhát, szűrt stb. vegyen magára. Továbbá, mivel nálunk a legforróbb nyári napokra gyakran igen hűvös esték és éjszakák következnek, azok, kik a szabadban hálának, kellő takaróval és öltözéssel legyenek ellátva.

4.) A kiesapongások, az éjelezéseket, továbbá a testi, mint a szellemi munkában való megerőltetést kerülünk kell. A nehéz mezői munkában szinte úgy, mint a túlfeszített szellemi munkában kimerült test megfelelő nyugalmat követel, mit ha tőle megvonunk, sőt a nyugalomra szolgáló éjeleket is kiesapongásokra, dorbézásokra, mulatságokra fordítjuk, akkor a test kimerül és sokkal kevésbé lesz képes az azt esetleg megtámadó kolera hatásának ellenállni, mint egy, erejét el nem pazarolt, erős, egészséges test.

Ezek volnának röviden azon szabályok, melyeknek követése és folytonos szemmel tartása már most szükséges arra, hogy az esetleg nálunk is megjelenhető kolera megtámadásától lehetőleg mentek maradjunk. Az állam első, a törvényhatóságok másodsorban minden lehető elkövetnek a betegség behatásának megakadályozására, azonban nekünk, a nagyközönségnek sem szabad semmit elmulasztanunk, hanem összetett vállakkal azon lennünk, hogy annak erejét, netalán behatása esetére, tőlünk kitelhetőleg megtörjük és gyengítsük.

Rövid értekezésem befejezte előtt szükségesnek tartom még megjegyezni, hogy valamint minden nyáron, úgy az idén is kolerin esetek fognak előfordulni, melyek a koleraéhoz hasonló tüneteket mutatnak ugyan, de avval nem azonosak. Fenti övszabályok szoros megtartása mellett az ily kolerin esetek is alig fognak valószínűleg előfordulni, de ha mégis előfordulnának, azonnal orvosért kell küldeni, kinek megérkezéig az illető fekdjék ágyba, takarja be magát, különösen hasát jó melegen, melegítessen erre zacskóba kütött söt, vagy kőpet, s az izzadás előidézése s a göresök megszűntetése czéljából igyék fodormenetesü theat, mely minden háznál kapható; lábait, ha azokban göresök lépnek föl vagy elhidegülnek, — meleg pálinkával dörzsöltesse; ha pedig hányás által lepetik meg, jégdarabokat nyeljen; legelső és elmulasztatlan teendő azonban, miut már említém, orvosért küldeni.

Dr. Lendvay Benő.

Barsvármegye törv.-hatóságának rendk. közülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 9-én, a főispán elnöklété alatt rendkívüli közülést tartott, melyben két főbb tárgy elintézése emelkedik ki a közérdekltség előtt.

I. A Léván épült második megyei kórház berendezése és a szenvedő emberiségnek használatba adása ügyében a közülés elhatározta: hogy 1.) a

lévai kórház tartozékaival együtt a megyei központi kórházi bizottság által leltárilag átvéssék, s minden, e tárgyba való építkezési számadás bekívántassék.

2.) A hiányzó fölszerelésre s a szolgálati személynékre vonatkozó költségvetés szerkesztésével a megyei központi kórházi bizottság lett megbízva.

3.) A még netán ezentul szükségelt költségek kegyes adományozásáért a m. k. belügyminiszteriumhoz fölterjesztést intézni — ennek sikertelensége esetén pedig egy kamat nélküli kölcsön, illetve előleg kérelmezését — az ülés elrendeli s a kórháznak közkórházi jelleggel való fölruházása iránt a szabályszerű fölterjesztést elhatározza.

A kórház átvétele s az annak kezelése fölötti örökös a megyei központi kórházi bizottság hatáskörébe esvén át, az eddigi központi kórházi bizottság kibővítése elhatározatott, s az a következőképp alakult meg: elnök: Rudnyánszky Titusz alispán; tagok: Belesák László, Bellan Mihály, Benkovics Ernő, dr. Benkő Lajos, Bolemán Ede, dr. Brach Ferencz, dr. Frommer Ignác, gróf Keglevich István, Kosztolányi Sándor, dr. Lányi Benedek, Leidenfrost László, Mácsai Lukács, gr. Migazzy Vilmos, Nyitray Ferencz, dr. Pólya József, Samassa Adolf, Sümegh János. Szakmáry Endre törvényhatósági bizottsági tagok.

A kórháznak leendő átvételéig az építkezési és fölszerelési munkálatok vezetése az eddig is működött megyei kórházi építkezési bizottság hatáskörében hagyott meg.

II. A kolerajárványra vonatkozólag a községek, valamint körorvosok utasítatnak, hogy ezen határozat vétele után 8 nap alatt a következő eljárásokat fogadják:

1-ször. A községben (városban) levő minden lakház, iskola, középület, kórház, gyártelep stb. továbbá: az utcák, a kutak, a csatornák, posványok, pöczegődrök, vágóhidak, marhavásár-terek, istállók stb. közegészségi és köztisztasági tekintetből megvizsgálják, és a tapasztalt szabálytalanságok, melynek a lakóházak légkörének romlottsága, lakóházakban a lakók túltömöttsége, a fekhelyek tisztátalansága, az egészségnek ártalmas élelmiszer, a betegek gyógyításának elhanyagolása, az ivóvíz és kutak peshedsége, az állati hullák s egyéb rothadásnak induló hulladékok tetregése stb. szükség esetében kényszer útján azonnal eltávolítandók, megszüntetendők és a baj orvoslandó.

2-ször. Ezen ellenőrző szemle alkalmával a lakók egészségi állapota megfigyelendő, a lakosság a mértékten étkezéstől való tartózkodásra, a kicsapongás és iszákosság kerülésére, a meghűléstől való őrizkedésre, a hasmenést előidéző ételek és italok mellőzésére, a testnek tisztántartására, betegülés esetében pedig az orvosi segély azonnali igénybevételére figyelmeztendő, egyúttal a csoportulások megakadályozása, valamint a zárórák szigorú megtartása követelendő.

3-ször. A légnak tisztítása, valamint a büzt terjesztő hulladékok és pöczegődrök kigőzölgésének lelekötésére a fertőtlenítés fogantató, s e végből a fertőtlenítő szerek beszerzéséről haladéktalanul intézkedés teendő.

4-ször. Oly betegülés esetében, melynél járvány-szerű tünetek, hány-székelés, göresök, ételtől való undor, égető szomjúság mutatkoznak, a beteg lehetőleg elkülönítendő s megfelelő ápolóval ellátandó, valamint azonnal orvosi segély alkalmazandó. Amennyiben pe-

dig az orvosi lelet a betegülést járványszerűnek találja, erről a hatóság távirati úton, esetleg küldöncz útján értesítendő.

5-ször. A halott-kamrák (hulla-házak) rendbehozandók, zárható kapukkal ellátandók s folytonos fertőtlenítés alá helyezendők.

6-ször. A vásári rendőség szigorúan fogantósítandó, s az éretlen gyümölcs, a romlott halak, állott hús, valamint egyéb egészségtelen élelmi szerek árulása hatályosan megakadályozandó.

7-szer. Nyilvános helyeken koresmák, vendéglők, színházak, vaspálya-udvarok és fürdőkben különösen gond fordítandó a közegészség és köztisztaságra, kiváltképpen pedig a pöczegődrök, árnyékszék, csatornák kielégítő fertőtlenítése fogantósítandó.

8-ször. A gyógyfürdőknél megkövetelendő és folytonos fölügyelet alatt tartandó, hogy a fürdővíz tiszta s tiszta legyen! továbbá, hogy a lakóépületek egészségesekek s kényelmesekek legyenek, ugyszintén: a gyógyforrások viz a légkör kártékony befolyásától megvédve legyen, végtére: a betegek egészséges ellátásáról s nyugalmaról gondoskodva legyen.

Mindezek fogantósításáról, valamint a tapasztalatokról az alispánhoz f. évi július 20-ig jelentések teendők.

Ez alkalomból a megyei közegészségügyi bizottság e napon „járványbizottsággá” alakul s annak elnökségét ezen kivételes időszakra a törvény értelmében az alispán veszi át.

Továbbá utasított a megyei járványbizottság, hogy haladéktalanul tanácskozással összeülvén:

a) javaslatot tegyen a megyének járvány-kerületekre való beosztása iránt, továbbá:

b) jelölje meg azon községeket, melyekben egészségügyi bizottság hiányában járvány-bizottságok alakítandók;

c) javaslatot tegyen, miként járvány esetében, melyik kórház jelöltesse ki a megbetegültek befogadására;

d) intézkedjék a szükségesnek mutatkozó övrendszabályok elrendelése és kivitele iránt;

Körmöcz, Ujbanya sz. kir., és Léva rendezett tanácsu város tanácsa fölhívatni rendeltetett, hogy saját területére nézve közegészségügyi bizottságát haladéktalanul kiegészítse, azt járványbizottsággá alakítsa, és a közegészség, valamint a köztisztaság érdekében késedelem nélkül intézkedjék.

Végre a megye alispánja utasított: miként e határozatot a megyei községeknek megküldje, végrehajtásuk fölött őrködjék, s egyidejűleg a touloni járványról s a szükséges elővigyázatokról a közönséget körrendeletileg értesítse, valamint a szolgabírák és polgármester útján mindazon hatósági intézkedéseket tegye, melyek a közegészség és köztisztaság tekintetében szükségesek. r. t.

Különfélék.

Konkoly-Thege Pál. Megdöbbenőleg vette s veszi tudomásul a megye közönsége azon gyászhirot, mely a Konkoly-család érdemes törzsének, Konkoly Pál kir. törvényszéki elnöknek halálát tudatja. A megboldogultban a törvényszék szeretett elnökét a ref. egyház nagyérdemű gondno-

kát, a megyei közélet és a társadalom pedig éltető elemét gyászolja. A boldogultnak széles tudománya, művelt, finom érzéke az egész megye közönségét megtudta hódítani. Együtt érezünk tehát mindannyian a nemes férfiú elvesztése fölötti fájdalommal. E vesztés átalános érzetében — óhajtuk, hogy a mélyen szomorodott család fájdalma fölhalálhassa a részvét enyhítő esőpöccit, a nagyközönség őszinte részvételében. A gyászjelentés így szól: „Konkoly Thege József és leánya Paula; — Jolán és férje Rudnyánszky Titusz, valamint gyermekeik: Titusz és Olga; — Gyula, és neje Bodó Ilona, valamint gyermekeik: Gyula, Tibor, Elemér és Gábor; — Sándor; — Vilma és férje Borszék Antal; — Margit; — és Sarolta mély fájdalommal jelentik, hogy szeretett atyjuk, nagyatyjuk, ipájuk: Konkoly Thege Pál az aranyos-maróthi kir. törvényszék elnöke, a barsi ev. reform. egyházmegye segéd-gondnoka stb. stb. folyóhó 9-én, reggel 4 órakor éle 70-ik évében szívvelhűdés folytán elhunyt. A boldogult hült teteme Aranyos-maróthon folyóhó 10-én, este 7 órakor a gyászos háznál tartandó rövid ima után Derezlénybe szállítatni, — folyó hó 11-én reggel 9 órakor pedig a kis-endrédi temetőben a reform. egyház szertartása szerint az örök nyugalomnak átadatni fog. Aranyos-Maróth, 1884. évi júliushó 9-én. Áldás poraira!”

— A Szülőkhöz! A jövő 1884. tanévben egy 3 éves tanfolyam nyit meg a fővárosban (Medvetecza 5 szám). Midőn ezt az iskola igazgatója a főváros és a vidék t. cz. közönségének jelenti, egyszerű kötelességének ismeri a fölvetel feltételeit és a kereskedelmi iskolának látogatásával járó kedvezményeket is tudomására hozni; mely feltételek és kedvezmények a budapesti kereskedelmi akadémiánál s egyéb közép kereskedelmi iskoláknál fennálló feltételekkel és kedvezményekkel, — kivétel a tandíj a t, melyek iskoláknál tetemesen kisebbek, — mindenben megegyeznek. A fölvetel feltételei: I. Az I. osztályba fölvetetnek azon tanulók, a kik a polgári-, a reáliskola, vagy a gymnasium IV. osztályát sikerrel bevégezték és arról bizonyítványt tudnak fölmutatni, vagy fölvetési vizsgálatot igazolják, hogy a szükséges előképzettségük megvan. 2. A beírási díj 1 frt, a tandíj félvenként 5 frt és az ifjusági könyvtárba 50 krajczár fizetendő. — Kedvezmények: A kereskedelmi iskolánkba járó tanulók: lehetnek a honvédelmi min. rendelete szerint egyéves önkéntesek —; 2. Lehetnek belőlük: községi, illetőleg körjegyzői, a postánál, az állami, megyei és törvényhatósági számvevőszéknél, a pénztári, kezelési, bürtönügyi szakoknál, a zálogházaknál tisztviselők és vasuti hivatalnokok; 4. A magánjellegű közlekedési, ipari és kereskedelmi üzleteknél és vállalatoknál előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak. 5. A szegény tanulók tandíjmentességben s esetleg jegyben segélyben is részesülhetnek. E nyilvános jellegű, szigorú állami és fővárosi fölügyelet alatt álló kereskedelmi iskola, melynek harmadéves növendékei a kereskedelmi szaktárgyakból miniszteri biztos jelenlétében végvizsgálatot (érettség) tesznek, a tandíj csekélysége miatt még a kevésbé vagyos tanulók gyermekeinek is igen ajánlható. — A beírás az 1884. f. é. augusztus 31. és szeptemberhó 1., 2. és 3-án történik. — Budapestben, 1884. június hóban. — Az igazgató.

Tékoza.

Fekete rózsák.

— Rajz. —

Mégis csak jó, ha néha változik a népdal. Ugyan, hogy élénk meg, ha elvűiek maradnánk a régi dalhoz: „Ne menj rózsám a tarlóra...“? No hiszen szépen fölkapnák az állunk! Oda kell biz' ott menni arra a tarlóra a „rózsám“-nak is, meg a „galambom“ nak is, mert ha nem megy, hát akkor nem lesz patyolatliszt s nem jut puha cipő, ruganyos fánk, selyem rétes — sem a babájának, se másnak, se magának.

Találhatnak ki akárhány gépet az aratáshoz, de azért a „vászonnép“-et nélkülözni onnét nem lehet, még mindig marad szerep a számukra villával, vagy gereblyével, melyeket ők különben is ügyesen, sőt bizonyos kecsességgel tudnak forgatni. Az ő közreműködésükkel serényebben megy a dolog s csakugy ég a munka.

Igazán különös, hogy amikor először kezdtek énekelni a „ne menj rózsám“-at, akkor még nem értették meg a dal célzatosságát, sőt annál inkább több volt az aratólány a mezőn. Ma már seukie dalolja azt a nótát, mert rég kiment a divatból, de annál inkább divatba jött az elv: nem menni a tarlóra. Nem is megy oda most leány — alig egy-kettő; korosabb asszonyok segédkeznek csak a mezei munkában, s ezek aztán nem is töltik be dallal a mezőt, nem is hatnak gyűjtőlag a férfi-aratókra s nem is megy vigan az aratás, legföljebb a lehangolt gazda gyűjt rá unalomból: „Nem ugy van már, mint volt régen...“

Nem bizony. Pedig még nem is oly rég az ideje, hogy nagyságos asszonyok és kisasszonyok vegyültek az aratók közé, körülnéztek köztük, fölügyeltek a munkára sőt nem tartották lealacsonyítóknak, ha egypár kévét maguk is összegyűjtöttek s azokon finom kacsóikkal bogba tüzték a szalmakötelet — csupa időtöltésből; dilettáns munkájukban a parasztnépség megbecsülte őket a maga foglalkozását s kétszerte tekintette őket urnak maga fölött.

Ma — másképp van. Az uri népség otthagyja bir-

tokát s az aratás elől fürdőkbe menekül — csupa időtöltésből, itt aztán nem tartja lealacsonyítóknak pénzért venni mindent, holott otthon mindene van. Nem csoda, ha kétszerte tekintik urnak, midőn marokkal szórja a drága pénzt — azért, hogy eltölthesse a még drágább időt.

Urnak lenni — nem is rossz, sőt szép gondolat. Pedig lehetünk, rajtuk áll, mert az ember urává lett teremtve a természetnek. S mégis mennyi a rabszolga ma, sőt több, mint valaha. — Különösen két dolog van a természetben olyan, ami fölött legkevésbé tudunk uralkodni, s e kettő: a téltenség és hiuság, ezeknek a rabszolgája számtalan. És e rabszolgák legtöbbször azok, kik urnak szeretnek tekintetni a nagyvilágban.

A beteges közvélemény azt tartja urnak, aki dolgozni nem kénytelen s uem is dolgozik; de azt nem sokan akarják észrevenni, mennyi rabszolgaság rejlik abban, ha valaki hiuságból annyira elgyöngyítette testét, hogy képtelen a levesestálat az asztalra bevinni, a kihuzó asztalt rövidebbre, vagy hosszabbra csinálni, mosni, lugozni, főzni sat.; s mennyire rabszolga az, ki a hiuság által oly vakonyra engedte koptatni az izlését, hogy egészsége kockázatata nélkül nem áztathat keményítőt a ruhájának, nem veheti kezébe a söprűt és kefét, nem képes egy herayót megölni, s egy oktondi béke láttára futni kénytelen a legszebb kertből is!

Számalomraméltó rabszolgaság: az embert, a természet urat félni látni egy tücsöktől — a mezőn, rozszul lenni egy pióca láttára s kétségbeesni, ha kezét a háziállat szeliden megszagolja hívős orrával, stb.!

És mennyivel nagyobb rabszolgaság: megfosztva látni a nőt, a természet szabad urnójét — attól, hogy részét kivehesse a szabad természet ajándékaiból! Szalonjaikban, mint önkéntes rabok élnek s nem tudják, hogy ez mennyire rabszolgai, nem tudják, hogy nyitva áll számukra a szabad természet ezerféle változataival s nagyszerűségeivel, nem tudják, hogy a szabadság megbetegszik a falak között s legföljebb éjjeli pihe-nésre jó az csak szállásul. Oh, az a szalóni élet épen nem uri, benne az elpuhult nők s elkényeztetett cseledek fölvaltva játszik az urat és rabszolgát s nyög-

nek egymás szeszélyeinek bilincsei között, pl. ha a komornának eszébe jut magát betegnek tettetni: akkor az urnó egy tehetetlen rabszolgává lesz, mert egész napra fésületlen és pongyola marad, sőt maga is kénytelen magát beteggé tettetni, mert el se fogadhatná látogatóját, kit pedig talán epedve várt. — „Uri rabszolgák és rabszolga urnók“ — ez a valódi czime a szalónok kalitszerű életének.

Ó, hányan vannak a szalón nőlkői közül, kik olykor a mezőre tett kiránduláson arra a naiv föl-födözésre jutottak, hogy a gyufa és a kenyér ugyanegy fán terem, s az egyik közmondásbeli kisasszony szerint: a learatott kalászból lesz a liszt, az ott maradt tarló pedig nem egyéb, mint egy gyufaültetmény, melyet csak föl kell szedni s pakliba rakni. Ilyen szalóni ismeretek szerint: a zsir és keményítő egy gyárban készülnek; s a kávé, cukor és tej — egy testvérek, mert a kávéfa termi a kávébabot, megfúrt derekából pedig tej csurog, melyet ha jegecsesítenek, cukor lesz belőle.

A természet urai s urnői tehát igen messze védtek, midőn az uriaságot a munka megvetésében keresik, azaz hogy csak keresik, de nem találják, mert a valódi élet munkásságból áll. Aki ebben él, az szabad, az igazi ur. A valódi élethez két fötényező kívántatik: munka a kézbe s szeretet a szívbe; s e két fötényezőnek egyedüli mozgató ereje a szabadság. Munkálkodni s szeretni csak szabad férfi s szabad nő képes; az ember ugy sem egyéb, mint egy okos gépezet, melynek hajtógózat a szabadakarat képezi.

Azaz pardón! — a nők virágok! Igaz, illessük őket e névvel; de hát virág sok van, ki melyik legyen? Az uri osztály különösen kedveli a halvány és bizonytalan színeket s ez az oka, hogy nyőiből tejszínű liliomokat nevel. Kár értük, mert a liliom gyöngéd alkotásu, könnyen török, könnyen hervad s életereje megszáll, mint a tej.

Az életet való értelemben fölfogó és átélő nők — rózsák, erősebb idegzettel és kedvesebb (mert nem bódító) illattal. Ez az oka, hogy a szerelmi megszólításokban annyira megszokott a „Kedves Rózsám“, míg a

— A Szondi emlék bizottsága következő fölhívást bocsájtott ki a Szondi emlékmék megrendelésére: „A hontmegyei kaszinói társulat még 1860-ik évben a magyar haza- és keresztény vallásért hősi halált szenvedett Drégelyvár hős védője, Szondi Györgynek emléket előbb „szobor“ —, utóbb és végleg „kápolna“ alakban emelni határozván: ez csak úgy vált létesíthetővé, hogy Magyarország hercegprímása, Simor János öminenciájára, úgy is mint Drégelyvár örökös ura. a kápolna-emlékre szükségelt költségeket majdnem egészen, nagylelkűleg magára vállalni méltóztatott. — A drégelyi érsekségi uradalom egyik magasabb pontján, szép román stílusban már épülő kápolnát, a bíbornok-érsek ez év folyamában szándékozik saját magas személyében fölszentelni, — mely alkalomból a kaszinói társulat által megbízott Szondi-emlék-ügyi végrehajtó-bizottság, nemcsak Hontmegyére, de az egész magyar hazára nevezetes nap ünnepélyét többnemű eseményekkel kívánja részint emelni, részint maradandóvá tenni az utánunk következő nemzedékek előtt is. — Ezek legfőbbike, hogy az ünnepély emlékére s ennek mintegy megörökítésére, a jeles Gerl Károly, körmöcbányai kir. pénz- és éremvénök által emlékérmeket veret. Az emlékérmek háromfélék lesznek: t. i. bronzból, ezüstből és aranyból, melyekre ezennel az azokat megszerezni kívánó törvényhatóságok, testületek, társulatok, műbarátok, avagy a drégelyvári hős emlékével rokonszenvező honfiak és honleányok számára megrendelési ív nyitattik. A megrendelés — az iv levágható mellék-lapjára följegyzendő s alulírt bizottsághoz mielőbb beküldendő, miután az érembélyegek elkészítése s az érmek veretése hosszabb időt vesz igénybe. Az érmek utánvét mellett fognak a megrendelőkhöz juttatni. Az érmeket megrendelőkhöz névsora, szintén emléki az utódok számára, az ünnepély alkalmából kiadandó „Drégelyi emléklap“-ban fog közöltetni. Az érmek darabja lesz: aranyból 50 — 60 frt, ezüstből 3 frt, bronzból 1 frt.“

— Az új ipartörvény értelmében minden törvényhatóság ipartanácsot alakít, melynek tagjai: a közigazgatási bizottságtól, továbbá az illető ipar- és kereskedelmi kamarától, választott, a törvényhatóság területén lakó 2—2 rendes és 2—2 póttag. A választandó tagoknak az illető törvényhatóság területén kell lakniuk és választásuknál figyelembe veendő, hogy azok az illető II. fokú iparhatóság székhelyén, vagy ahhoz közel bírnak állanók lakhelyiül. A választások tartama egy évre terjed. Megválasztottak megyénkben: rendes tagokká Samassa Adolf és Fizeley Lajos, póttagokká: Mittelmann Lipót és Janson Adolf.

— Megrendítő haláleset történt f. hó 6-án városunkban az „urbáni“ szőlőhegyen, hol az egyik pinczénél borozgató társaságban Gáspár nevű honvéd-tizedes kezébe vette a köztük időzött szőlőpásztor puskáját s elkezdte azt katonai műértelemmel addig forgatni, míg a fegyver elsült s halántékon találta az alig 10 lépésnyi távolban álló Trenk Pál 20-éves csizmadia-segédet, ki azonnal élettelenül rogyott össze. A szerencsétlen áldozatot általában közrészvévett f. hó 8-án kísérték sírjába. A csász és a tettes honvéd most börtönben várják az osztó igazság további intézkedését. „Részeg volt a csász és a baka“ — ennyi az egész garancia a szerencsétlenségért. S mindez elkerülhető lett volna, ha a rendőrség kellő erélyvel fogantatva veszi ama régebbi határozatát a városi közülésnek,

„Kedves Liliomom“ egyszer se fordul elő, még a dalban sem. De sőt, ha a liliumnevelésű hölgy dalolni akar, ő is „Kedves Rózsám“-at énekel, tehát kölcsönkéri a dalt, mert az üvegházi rendszerben nevelt nőkre se rimet, se éneket nem teremt a költészet.

Itt, e helyen én is csak prózában emlékezhetem meg rólok, midőn ajánlom nekik az élet józanabb és mégis költőibb oldalát, hogy ne halvány liliumok, hanem mosolygó rózsák lenni törekedjenek. A mosolygó pirosságot pedig nem a munka megvetése adja meg, sőt inkább bele kell nyulni abba tüzzel, hévvel; mert az alvó temperamentumban nincs élet, nincs költészet; de hogy is volna ott, hol még a szerelemvallomásnál is hideg kacsó, halvány arc és petyhüdt szavak szerepelnek!

Meg kell jönni még újra a divatnak, midőn az elfeledett dal egyik kedves strófája újra fölzeng, tette hivatolag: „Arass rózsám, arass!“

S én hiszem, megjön még annak a divatja, midőn az uri osztály hölgyei följögják a munka költészetét s a mai lilium-arcokon kígyul a munkatűz kedves pirossája, s akkor a nap bevének lehellehetőlők is elnyerik azt az érdekes szint, mit a költészet „barnapiros“-nak nevez; ez az arcszín igen becses, sőt akkor igazán urias, ha minél barnább, mert erről lehet megítélni, mennyire tud ur lenni munkásságával a nő a szabad természetben.

A kertekben már rég fölhagytak a liliumtenyésztéssel, majd fölhagynak a nők liliumszintű nevelésével is.

A rózsatenyésztés foglalja most el a főhelyet a kertekben, s itt a sötétpiros rózsák igen keresettek, leg-ujabbban pedig a fekete rózsák a hódolunk a barnapiros lányok, ti is szeretve üdvözölve vagytok, mert az élet szabadságát föntartja munkásságotok s ha ezáltal „fekete rózsákká“ váltok, akkor még hódítóbbak, még keresettebbek lesztek.

Keresünk benneteket, hol vagytok?! Jertek elő, fekete rózsák, hódítatok!

Gargon.

melyben ki-non-va van, hogy a szőlőpásztoroknak löfegyvert hordozniuk nem szabad! Senkise hajtotta végre e rendeletet, ma is ott fityeg a császók vállán a puska, leemelheti onnét mindenki s csinálhat vele újabb szerencsétlenséget, sőt nyugodt lélekkel belöhet vele a városi rendőrség ablakán is.

— A lévai magy. kir. honvédségi és polgári lövészegylet folyóévi június hó 8-án és 22-én tartotta meg rendes közülését, melyből említésreméltó, hogy az egylet anyagi fejlődése örvedetesen halad. Az új költségvetésben előirányozva van: 3 darab löfegyver beszerzésére 210 frt, lövészeti díjakra és ünnepélyekre 140 frt és a lövegek olcsóbbá tételére 50 frt. Nevezetes még az egyleti alapszabályoknak a választmány javaslatára értelmében történt módosítása, melyszerint az egylet igazgatója ezentel minden megszorítás nélkül — ép úgy, mint a többi egyleti tisztviselő — választható legyen. Egyszermind az egyleti vagyon kezelésére egy gondnoki állás rendszeresített. A folyóévi tagdíj 3 frtban megállapított. A közülésen megválasztottak: igazgatónak Szegner Henrik ezredes, aligazgatónak id. Leidenfrost László, pénztárnoknak Mercáder Alajos, titkárnak Halassy Kálmán, főlövészternek Bonta István főhadnagy, lövészternek Szabó Lajos hadnagy, gondnoknak Becsey Antal hadnagy; katonai választmányi tagok: Rónay Gusztáv őrnagy, Horváth Mihály százados, Pongráz Károly százados, Pólya Károly főhadnagy, Szilaveczky Sándor főhadnagy, Szulyovszky Armin hadnagy; polgári választmányi tagok: Belesák László, dr. Brach Ferencz, Holló Sándor, Huberth Vilmos, Konkoly Sándor, Mácsai Lukács; a számvizsgáló bizottság tagjai: Boleman Ede, Lakner László, Pongráz Károly százados.

— Előleges színházi jelentés. Bánfalvy Béla színigazgató tisztelettel értesíti a színi közönséget, hogy 26 tagból álló, jól szervezett társulatával színi előadásokat kezd meg augusztus 2-án városunkban s igéri, hogy jól szervezett társulatával az itt még ismeretlen s a világvárosok nagy színpadait diadallal bejárt újabb színirodalmi termékeket gondosan össze-tanult, jól rendezett kerek előadásokban fogja bemutatni. Ez a vejele a színházi jelentésnek, már hogy ez mennyiben válik be, majd kitűnik az előadásokból.

— Kolerafészkek. Több helyen látni városunkban azt a különös állapotot, hogy egyes utcákon — a nagy szárazság dacára — víz folydogál, illetőleg álldogál, melyet aztán a nap meleg fölforrál, megbűzösít és kiállhatanná tesz. Ezek az utcái állóvizek csak az esetben volnának megszívvelhetőek, ha pl. a mostani járványos időben koleraellenes anyagot tartalmaznának. Ha van bennük ilyen fertőtlenítő óvszer, akkor érdemes minden utcán töcsákat szervezni. Nézzen utána a rendőrség, elemeztesse e vizeket, vagy küldjön belőlük mustrát Toulonba véleményezés végett s ha egészségi szempontból szükségeseknek látja: szaporítsa őket; ha pedig netalán károsak az egészségre: akkor tanácsos volna nagy mosást rendezni e töcsákban az egészségügyi rendeletek kilugozására. Fuladjanak bele inkább az egészségügyi SS-ok, mint maga az egészség! — (Beküldetett.)

— Új posták. Az ideiglenesen beszüntetve volt Bars-háza s zári postahivatal a múlt hóban újból megnyitott. — Verebely és Zs. Ujfalu között — csatlakozással a nyitra-verebelyi II-ik járat-hoz — gyalog küldönc-postáját lett berendezve. — Rudna, Simony és Zsitva-Gyarmath községekben egy-egy postahivatal létesítése engedélyeztetett.

— Rövid hírek. — Időjárás: A jövőhétre nagyobb meleg, majd változó, szeles idő várható, helyenként esővel. — A kolera ellenében az összes európai vasutak közös intézkedésekre készülnek. — A horvátok tartománygyűlésén legújában egészen korsmai színezetű botrányt idéztek elő az ultra-horvát képviselők. — Véres kardpárbaj folyt le Ipolyságon f. hó 7-én Ivánka László és Fülöp Károly közt, előbbi a fején s emez a balkéz csuklóján kapott sebet. Lesz még folytatása is a párbajnak, mert — mint írják — Ivánkát még Zmeskall K. és Vajda P. is kihívták. — A pozsonyi sertésvész eszméje közeleg a valósuláshoz, maguk a bécsi sertéskereskedők látszanak ezt leginkább előmozdítani. — Frankenburg Adolf, a magyar írók egyik régi és jeles tagja a múlt héten elhunyt. — A magyar értékpapírok és takarékpénztári záloglevelek ezentel Ausztriában is ovadékképesek lesznek. — Az osztrák-magyar flotta a király előtt a héten nagyszabású haditengerészeti manővereket tartott, kitűnő sikerrel, mely fölött Őfelsége, sajátkezűleg aláírt nyilatkozatában jelentette ki teljes megelégedését. — A magyar nyelvet Svájcban is tömegesen kezdik most tanulni azon alkalomból, hogy a velünk folytatott kereskedelmük folyton élénkül. — A magyar borok annyira tért nyertek már, hogy pl. a ménesi borokat (az itthoni 80 kros ár helyett) a külföldön „bordeuxi bor“ vignettákkal 4 frtért árusítják el. — A pozsonyi színházat — tüzrendészetileg kifogásolt állapota miatt — hivatalosan bezárták. — Gabonakivitelünk a múlt 1883. évben összesen 165 millió és 525,199 frt értékre rugott.

Tanügy.

(Az ev. ref. tanítóegylet köréből.)*

Szükségesnek tartom, habár későn is, az ev. ref. tanítóegylet folyóévi május hó 13-án tartott közüléséről a főbb mozzanatokat a nyilvánosság elé bocsájtani.

Alelnök: Kutassy Dénes lévai tanító abban az édes hitben, hogy üléstünk a nt. lelkes urak is meg fogják látogatni: a kartársakat épen az időre hivta

* Késői beküldés és részben térszűke miatt maradt ki e czikk előző számainkból. Szerk.

össze, amikor a nt. lelkes urak Lévan megjelenni s bizonyos dologban ülésezni fölhívtak. Sajnos, hogy a tanítói ülésen egy sem jelent meg közülök.

Az elnöki megnyitóbeszéd a történelemből volt merítve. Élénken, következetesen vonta le abból a mai művelődési állapotot, mely méltó figyelem tárgya lehet magának a külvilágnak is.

Föltüntette a közművelődés iránti lelkesültséget s kérte a kartársakat ennek ápolására s további fejlesztésére.

Az elnök jelentését követte:

- A múlt ülés jknyvének fölolvastása;
- Pénztárnok —
- Könyvtárnok jelentései.

Ezutóbbi sajnálattal emlékezett meg arról a közönyről, mely a könyvek elvitelénél szokássá lett. U. i. több tagtárs évek során át tartja magánál a könyveket s nem gondol semmit a beszolgáltatással. Indítványozza ezek ellen a legszigorubb föllépést, mire a jog és megbízás neki meg is adatott.

d) Mult üléstünk alkalmával egy bizottság nevezetett ki a „tanítói díjak pótlására“ szánt a lapítvány-levesek akként való módosítása czéljából, hogy ebből ne csak a szegényen díjazott tanítók, hanem valamely sujtó körülmények között levők is részesüljenek. A nagytiszteletű egyházmegye azonban kegyelettel megörizte az alapítványt tevő, boldog-emlékű Szabó János nyilatkozatát s egyletünk ez irányban nem nyert méltán táplált reményében semmit. Az idő azonban orvos lesz itt is végre.

e) A Jász-N.-kunszabolnok megyei tautestület megkeresésére, — azon czélból, hogy pártolná egyletünk azon törekvést, mely a jótékonyezelű állami sorsolás jövedelméből, az országos tanítói arhához javára százeléket óhajtt, — elhatározta egyletünk:

Miután az arházi gyűjtő-egyesület által meg-előztettünk, a fölfolyamodás szüksége tovább fönn nem foroghat.

f) A jövő országos tanítói közülésre egyletünk a kitűzött tételeket egyes egyéneknek kidolgozás végett kiosztotta, még pedig úgy, hogy azok ezévi szept.-hó első felében tartandó ülésünkön fölolvastatnak s az elnökség pedig a nyerendő utasítás szellemében a meg-bírált javaslatokat egy jegyzőkönyv alakjában összegyűjtve: betérjeszti illetékes helyére.

g) Egy paedagógiai értekezés is olvastatott föl e czímen: „Mikép lesz helyes a tanítás mód: tárgyára, czéljára és a tanító magaviseletére vonatkozólag?“. — melynek készítője Arany Lajos v.-ladányi tanító volt. Tetszéssel fogadtatott.

h) Hálás köszönettel értesült az egylet arról, hogy a Barsot, ennek szerkesztője szíveségéből 10 ingyenes példányban kapják egyletünk azon tagjai, kik szűkebb anyagi viszonyaik közepette képtelenek volnának megszerezni az ez irányú önképzés eszközét.

i) Madarász Gyula újbari tanító s egyleti jegyző helyébe Tóth Lajos lett megválasztva.

k) Dalárda is volt az elnök vezérlete alatt. Ohaj-tását fejezte ki az ülés, hogy ezt az ügyet melegen karol-juk föl. Gondolkozunk, hogy a lelket magasabb irány-ban föllelő, eme fontos eszköz is lelkesülve használ-tassék föl általunk.

l) Az emberbaráti szeretetnek és áldozatkészség-nek is nagyon szép jele mutatkozott nálunk. Tekint. Konkoly Gyula ur egyházmegyénk világi aljegyzője 40 —, tek. Mocsy Lajos ügyvéd ur 3 frtot voltak ke-gyések gyámoldánknek ajándékozni. Áldja őket ezért a jó ég!

m) Sajnosan emlékezünk meg e téren arról, hogy a kartársak későni megjelenése miatt a gyakorlati elő-adás — mi föl. — többnyire elmarad. Reményünk van, hogy kedves Gunyits kollégánknál, aki készséggel áldozta s áldozza föl szellemi erejét: ezen ohajunk kielégítést találand, a nála tartandó őszi ülésünk alkalmával. —

Végül voltak még több helyi ügyek és indítványok.

Arany Lajos,
ev. ref. tanító.

Közönség köréből.

A budapesti közraktárak és az Elevátor.

Közel három éve, hogy a Magyar leszámítoló és pénzváltó bank átvette Budapest fővárosától a közraktárakat és közraktári üzletét nagy szabadsággal megindította.

Széles alakra felfektett, szolid vállalatok természete, hogy lassan, de biztosan fejlődjenek.

A közraktári intézmény Magyarországon egész új dolog és előre lehetett látni, hogy ép oly küzdelme lesz a kezdet nehézségeivel, mint mindennek, ami tért foglalni készül.

A kezdet nehézségei csakugyan több irányban nyilatkoztak s a vállalat életérősségének köszönheti, hogy azokat nemcsak legyőzte, de oly alapot vetett magának, melyen a fokozatos fejlődés biztosítva van.

A fővárosi közraktárakban ma háromszor nagyobb a forgalom, mint az előző években s a beraktározók közt Magyarország leggazdagabb nagybirtokosai épen úgy szerepelnek, mint a kisebb termelők a jómódu középosztály és a kereskedővilág. A közraktári üzlet a Magy. leszámítoló és pénzváltó-bank árusztálya útján előleg- és bizományi üzlettel van összekötve, három egymásba kapcsolódó és egymást kiegészítő üzletig, mely megbecsülhetetlen előnyöket képes nyújtani.

Az olcsó kamatu előleg-nyújtás különösen a termelőre nézve valóságos ótalom, mely megóvja érdekeit a gyakran erőszakos körülmények nyomásával szemben. S ehhez járul a kényelem, hogy a leszámítoló bank árusztálya a legjobb áron adja el bizományilag a terményt, melyre már előleget nyújtott.

Ezeket az előnyöket szélesebb körben tudomásra juttatni a hírlapirodalom kötelessége s hazafias kötelességet vélnék teljesíteni olvasóinkkal szemben, ha a Magy. leszámítoló bank mai hirdetésére külön is fölhívjuk becses figyelmüket. Az Elevátor üzembetelele maga oly esemény, mely önálló méltatást érdemelne. Ezutal csak annyit említtünk, hogy e vasból készült hatalmas épület, melyből impozánsabb sehol sincs s mely a királynak is legutolsó látogatása alkalmával annyira megnyerte tetszését, hogy a leg-helyzebb szavakban adott kifejezést elismerésének, nagy reformot van hivatva végrehajtani a magyar gabonakereskedésben. Mert csak

idő kérdése, hogy a gabna-eladás típusok szerint történjék itt is, mint Amerikában. Erre kiváló alkalmat nyújt az Elevátor szerkezeti beosztása, mely több ezer met. mázsa befogadása tartályokkal rendelkezik, ahová a hasonmés gabonanevek egész könnyűséggel oszthatók be. S e reform nagy lendületet fog adni a gabonaforgalomnak, különösen az export szempontjából, mely az Elevátorban valóságos tápasatornákat fog találni. És hogy ez az áruk kedvezőbb csoportosítását is maga után vonja, az a dolog természetében fekszik.

Irodalom és művészet.

A **Magyar Ifjúság** című folyóiratnak újabb megjelent négy (8-11) füzetéről ismételt dícsérettel kell szólnunk s ajánlalnunk e folyóiratot a beállt szünidők alkalmából. Ifjaink az iskolai év fáradságát készülnek kipihenni, de szellemüknek csak úgy van szüksége szórakozásra, mint testüknek. Erre pedig nincs hathatóbb eszköz, mint a jó olvasmány. Ily olvasmányok legelőször tárházát nyújtja a Magyar Ifjúság, melyben az irodalom kiválóbb férfiúi csoportosulnak munkatársakul a lelkiismeretes és tapintatos szerkesztő, Kürthy Emil köré. — A füzetek minden második vasárnap jelennek meg. Előfizetési ára negyedére 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek legelőször Révai-Testvérekhez intézendők. (Budapest, váci-utca 11. sz.)

A **magyar-zene kedvelőinek figyelmébe!** A Magyar Dal-Album című, egyetemes magyar népdalgyűjtemény V. kötetéből most jelent meg a 7. füzet 20 dallammal. A f. évi ötödik évfolyam, vagyis a 801-1000-ik számú dallamok előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: (10 füzetre, 200 dallammal) 1 frt 80 kr; 5 óra (5 füzetre, 100 dallammal) 60 kr; egy-egy füzet ára (20 dallammal) 25 kr. — Előfizetéseket postautalványon a Magyar Dal-Album kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

A **Kiállítási Lapok** június 30-ki (14-ik) száma követke-

ző tartalommal jelent meg: Mit — miképen kell kiállítani? (III.) Ruházati Ipar. — Mennyi iparos kiállító jelentkezett az országból? — A fővárosi kiállítók a főbb iparágak szerint. — Az élőállatok nemzetközi időleges kiállításának részletes programja. I. — Kiállítási Krónika: Hazai és külföldi vállalkozók. A végleg elfogadott bejelentések közzététele. Szekrények. Olesó tömeges elszállásolások. Az írók nemzetközi kongresszusa. Bécsi butorkiállítás. Külföldi kiállítások stb. — A képesítéshez köteendő kézműiparágak jegyzéke. — A „Kiállítási Lapok“ 1-14 számainak tartalma. — **Képek:** Szekrények a ruházati csoport számára.

A **Vállalkozók Lapja** című szakközlönyt, mely V-dik évfolyamban az országban előforduló összes építési, szállítási, bérbeadás- és vévesre vonatkozó ügyeknek felhívatalos szakközlönye, ajánljuk az építézők, mérnökök, építőmesterek, vállalkozók, kereskedők és iparosok figyelmébe. Előfizetési díjak: (félre 4 frt, negyedére 2 frt) a kiadóhivatalnak Budapest, molnár-utca 9. sz. a. küldendők.

Nyiltér.*)

A hit jutalma.

„Budapest. Tekintetes ur! Körülbelül egy hónapja, hogy megkezdtem a Brandt-féle svájci labdacok használatát, azon hitben, hogy végre föltaláltam az engemet gyöttrő székrekedések arcnumát. E hitemet a legfőnyesebb eredmény igazolta is, mert azok használata egészségemet teljesen helyreállította. Nem mellőzhetem, hogy önnek e szeréért legmilyebb hálaomat ki ne fejezzem. Tisztele: Potteri J. nyugalmazott honvédezeres, Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész urnak, Zürichben. Svájc.)“

A Brandt R-féle svájci labdacok, mivel a vért tisztítják, a legtöbb krónikus betegségben, legjobb sikerrel használhatók.

* E rovat tartalmáért nem felelős a Szerkesztő.

mindnyájunk által nagyrabecsült szert illetőleg szükséges arra ügyelnünk, hogy használatra a valódi labdacokat szerezzük meg. Minden doboz címlapján kell, hogy Brandt Richard névalírása, s a svájci fehér kereszt vörös mezőben meglegyen. Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 krajczár.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: mmázsanként 8 frt. 20 kr — 8 frt 80 kr.
Kétszeres 6 frt — kr — 6 frt. 60 kr. Rozs: 7 frt — kr — 7 frt 50 kr. Árpa: 7 frt 50 kr — 8 frt 20 kr.
Zab: 9 frt 60 kr — 10 frt — kr. Kukoricza: 7 frt 30 kr — 7 frt 80 kr. Bab: 9 frt — kr — 9 frt 60 kr.
Lencse: 8 frt 50 kr — 11 frt — kr. Köles: 5 frt.
A többi árak nem változtak.

Szerkesztői üzenet.

T.—N. Szt.—Benedek. — Most már semmi esetre sem közöljük, mert ön, minket megkerülve, máshol igazolta magát. Ha így jobbnak látta, ám legyen, de a hiábavaló munkától megkímélhetett volna bennünket, mert a ezikk szedve volt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

28. szám.

HIRDETÉSEK.

Julius 13. 1884

Hirdetmény.

Léva-város tanácsának határozata folytán közhírré tétetik, mikép

a lévai vadászati jog

(az uradalom vadászati jogának kivételével) egymást követő 6 évre

folyó évi júliushó 27-én, délutáni 4 órakor a városházán tartandó

nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adatni.

A föltételek a városházán megtekinthetők. Kelt Léván, 1884. évi július 12.

164. **MÁCSAI LUKÁCS,** polgármester.

Kereskedő-tanonczul

egy jó nevelésű fiu fölvétetik **KLAIN ÖDÖN** fűszerkereskedésébe, Léván. Lehet a fiu helybeli, vagy vidéki.

Domján Lőrincz

fűszerkereskedésébe, Léván **kereskedő-tanoncznak** 166. 1. fölvétetik egy jónevelésű fiu.

Hirdetés.

A lévai reformált egyház iskolai épületének **sarok-bolti és kapcsolatos lakóhelyisége** folyó évi novemberhó 1-től bérbe kiadó. Bérletni szándékozók augusztushó 1-ig jelentkezzenek a gondnokságnál. Léva, 1884. évi júliushó 8-án.

Szabó Lajos, főgondnok. 167. 3-1.

Árverési hirdetményi kivonat.

III. A lévai kir bíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kiss József és társai végrehajthatóknak **Gyurovszki Márton** gm.-szőlősi lakos végrehajtható szervenő 50 ft. tőkekövetelés és jarulékai iránti végrehajtható ügyben Gyurovszki Mártonnak a gr.-szőlősi 2 számú telekjegyzőkönyvbe A I. 1-7 sorszám alatt osztatlan 1/4 részben tulajdonául fölveit **fekvőségére** és tartozékára **481 frt.** o. é. továbbá ugy a végrehajtható szervenő Gyurovszki Mártonnak, valamint a társtulajdonos Gyurovszki Mártonné szül. Gyuresát Anna és Gyurovszki Máriaának a gr.-szőlősi 2. sz. tjkvben A + II. sorsz. alatt fölveit **fekvőségükre 32 frt.** és az A + 2. szám A + 2. szám alatti **szőlőfekvőségükre** és tartozékára az árverést **156 frt**ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1884. évi augusztus hó 7-ik napján** délelőtti 9 órakor Gr.-szőlős községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis az A I. 1-7 sorsz. alatti fekvőségbeni osztatlan 1/4 részére és tartozékaira 48 frt. 10 kr. o. é. az A + 1. sorsz. alatti fekvőség egész kiterjedésére 3 frt 20 kr. o. é. és az A + 2. szám alatti szőlő fekvőség egész kiterjedésére és tartozékára 15 frt 60 kr. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kérehez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismarványt átszolgáltatni. Kelt Léván, 1884. évi ápril hó 15 napján. A lévai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

GYENES JÓZSEF, kir. járásbíró.

Ertesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők szíves tudomására juttatni, hogy júliushó elsejétől **lánycáknak a női munkákban való oktatását** — lakásomon, tek. Bolemán gyógyszerész ur házában, megnyitom.

Beiratkozást naponként délutáni 7 óráig eszközölhetni. — Tanítási díj havonként 2 frt, miért naponta három órát tanítok.

Elvállalek továbbá igen jutányos árért mindenféle **feh érnemü-varrást, him-zést, valamint kisebb és nagyobb leánygyermekeknek fűlsőruha-varrást.**

Mely tudósításom után magamat szíves pártfogásukba ajánlva, maradtam Léván, 1884. június 23-án.

kiváló tisztelettel **Barbacsyné.** 169. 3-3.

Alulirotnak fűszerkereskedésébe vidékről vagy helyből **egy jóviseletű fiu — tanonczul** azonnal fölvétetik. Léván, **Czirók János,** fűszerkereskedő. 170. 3-3.

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank.

Az aratási évad alkalmával ajánljuk a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe: több mint 400,000 métermázsa befogadási képességgel bíró

közraktári telepünket

Budapestben.

171. 3-1. Hat raktári épület és **egy nagy gabona Elevátor** áll készen termények és áruk beraktározására, kezelesére, kiraktározására, vagy tovább küldésére a legjutányosabb díjak mellett.

Ajánlunk olesó kamatláb mellett **előleget** a beraktárolt, sőt már a ezimünkre földolt terményekre.

Elvállaljuk a ránk bizott termények **bizományban való eladását** akár a vidéki állomásokról, akár pedig raktárainkból. — Ajánljuk továbbá teljesen felszerelt raktárainkat **Szegeden, Barcsan és Temesvárt.**

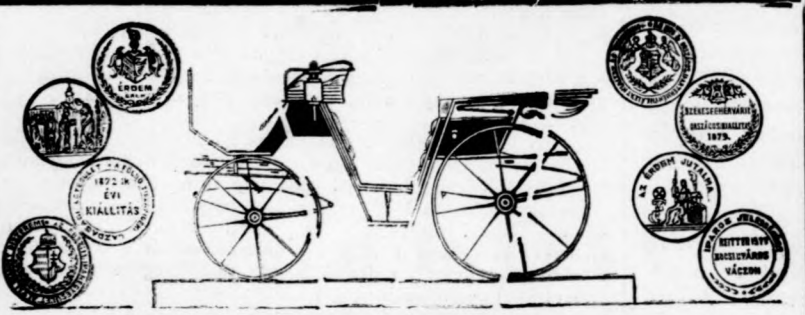
Vasuti és gőzhajózási vállalatok részéről fönt elősolt vállalataink kiváló kedvezményekkel bírnak. Magyar leszámítoló és pénzváltó bank, Budapestben.

Kovács- és faszén

nagyban és kicsinyben mindig kapható

PREISACH SAMU kereskedésében Léván.

172. 5-1. Ugyanott **nagy raktára** van **Hofher és Schrantz-féle** bécsi, legfinomabb **gazdasági gépeknek** és mindennemű vasáruknak.

REITER ISTVAN.

cs. kir. udvari kocsigyáros, **VACZOTT,** ajánlja dusan felszerelt legújabb modern, bármily alaku **kocsijait** és **hintóit** izlésteljesen elkészítve a lehetőleg mérsékelt árak mellett; — továbbá a legújabb alaku **amer. ruganyos kocsijait,** melyek rendkívül könnyűek és tartósságuknál fogva leginkább fordítatnak haszonra. **Öreg kocsik kijavitása** pontosan és jutányosan eszközöltetik. **Megkeresésekre a kocsirajzok bérmentve megküldetnek.** 173. 15-8.

RUSTON, PROCTOR és Társa

BUDAPEST, Nádor-utca 39. és 41. szám.

ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett:

gőzmozdonyokat

fa- és szénfűtésre szabad. szalmafüto

gőzmozdonyokat

gőzcséplőgépeket

dobmentő és üsögtisztító készülékkel, szabályozható magválasztó hengerrel.

Hoffherr-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra, nemkülönbön mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

174. 10-7